

ההיסטוריה של ישראל המודרנית

פרופ' אייל נוה, אוניברסיטת תל אביב

שיעור 1 – צמיחת התנועה הציונית

- התנועה הציונית: מקורות וזרמים שונים
 - תחילת ההתיישבות בארץ ישראל: הישוב הישן, עליה ראשונה עליה שניה.
 - מלחמת העולם הראשונה והשפעתה על היהודים, התנועה הציונית והישוב בארץ ישראל
 - הצהרת בלפור: הארץ שאינה מובטחת
 - תרבות המהגרים: ראיון עם פרופ' אניטה שפירא
- בוחרן

שיעור 2 – היישוב היהודי בפלשתינה/א"י תחת המנדט הבריטי, 1921-1939

- שלטון המנדט הבריטי בפלשתינה/א"י ויחסו לתושבים היהודים והערבים
 - מתכנית החלוקה של וועדת פיל (1937) לספר הלבן (1939)
 - שנות ה-20 וה-30: גלי עליה, גיוון דמוגרפי בהתיישבות, גיבוש מוסדות פוליטיים וראשית כוחות המגן
 - התגבשות התנועה הלאומית הפלסטינית, תחילת ההתנגדות הערבית-פלשתינית למפעל הציוני (תרפ"א, תרפ"ט) והמרד הערבי הגדול
 - מהם מאפייני התרבות העברית הצומחת? ראיון עם פרופ' אניטה שפירא
 - גיבוש הלאומיות הפלסטינית, והמרד הערבי הגדול ותוצאותיו לחברה הפלסטינית - ראיון עם פרופ' מחמוד יזבק
- בוחרן

שיעור 3 – מלחמת העולם השנייה, סיום המנדט והקמת מדינת ישראל

- מלחמת העולם השנייה ושואת יהודי אירופה
 - היישוב העברי בארץ ישראל בשנות המלחמה: בין שיתוף פעולה עם הבריטים למאבק בספר הלבן
 - התערבות האו"ם ותכנית החלוקה
 - מלחמת העצמאות והקמת מדינת ישראל
 - יחסי השלטון הבריטי והישוב בתקופת המלחמה - ראיון עם פרופ' מוטי גולני
 - שנות המאבק. מערכת היחסים בין הבריטים ליהודים אחרי המלחמה - ראיון עם פרופ' מוטי גולני
 - הנכבה הפלסטינית - ראיון עם פרופ' מחמוד יזבק
- מבחן ביניים

שיעור 4 – החברה בישראל: השנים הראשונות 1947-1967

- ענייני פנים: השיטה הפוליטית בישראל, קשיים כלכליים ותקופת הצנע, עלייה המונית וקשיי קליטה
 - ענייני חוץ: איומים ביטחוניים ומבצעים צבאיים, יחסי ישראל ומדינות העולם בשנות החמישים והששים
 - משפט אייכמן
 - מנהיגותו של דוד בן-גוריון - ראיון עם פרופ' זאב צחור המנוח
 - חיי יום יום במדינת ישראל בשנות החמישים והששים: ראיון עם ד"ר אורית רוזין
- בוחרן

סילבוס הקורס

שיעור 5 – ישראל, בין מלחמה לשלום 1967-1979

- מלחמת ששת הימים ומלחמת יום כיפור: גורמים מאפיינים ותוצאות
 - התגבשות ארגונים פוליטיים לא ממשלתיים: גוש אמונים ושלום עכשיו
 - תהליך השלום עם מצריים
- בוחן

שיעור 6 – ישראל, חברה במעבר 1977-1995

- המהפך הפוליטי בישראל ועליית המחנה הלאומי: גורמים וביטויים עיקריים
 - שינויים כלכליים ליברליזציה והפרטה
 - הסכסוך הישראלי פלסטיני: מלחמת לבנון הראשונה והאינתיפאדה הראשונה
 - גלי עליה חדשים
 - רוחות שלום: הסכמי אוסלו וכישלונם, שלום עם ירדן, רצח רבין
- בוחן

שיעור 7 – זהות משתנה

- אמריקניזציה וגלובליזציה
 - יחסי ישראל ויהדות התפוצות
 - מבנה החברה בישראל: מכור היתוך לרב תרבותיות
 - ציונות, פוסט-ציונות וציונות דתית אמונית
 - זכר השואה כבסיס לזהות ישראלית
- זיכרון השואה בצבא: ראיון עם ד"ר תמי הופמן
- בוחן

שיעור 8 – ישראל במאה ה-21

- צמיחה כלכלית וגידול באי-השוויון: "אומת הסטרט-אפ" וכוח הטייקונים
 - הון שלטון ושחיתות
 - סכסוך מתמשך עם הפלסטינים: האינתיפאדה השנייה, ההתנתקות והמבצעים בעזה
 - תמורות בסכסוך הישראלי-ערבי
- יהודית ודמוקרטית: אתגרים ומתחים - דיון בהשתתפות פרופ' יגאל עילם ופרופ' ידידיה שטרן
- מבחן סיום